

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

ИНСТИТУТА ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2024. ГОДИНУ

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	2
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	2
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	5
II	РЕЗИМЕ ПРЕПОРУКА ДАТИХ ЗА 2024. ГОДИНУ	7
III	ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ РЕВИЗИЈИ	7
1.	ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ	7
2.	КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ	8
3.	МЕТОДЕ И ПОСТУПЦИ РЕВИЗИЈЕ	8
4.	ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА	9
5.	НАДЛЕЖНОСТ, ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ	10
6.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	11
7.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	12
7.1.	Преглед прихода и примитака	13
7.2.	Преглед расхода и издатака из буџета	13
7.2.1.	Бруто плате	13
7.3.	Биланс стања	14
8.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	14
9.	КОМЕНТАРИ ИНСТИТУТА НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА	15
	ПРИЛОЗИ	15

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу обављене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Обавили смо ревизију финансијских извјештаја **Института за стандардизацију Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Институт) који обухватају: биланс стања на 31.12.2024. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања по врстама и пројектима, преглед дознака из текуће резерве буџета, те анализу извршења буџета – текстуални дио, за годину која завршава на тај дан.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Института приказују истинито и фер, у свим значајним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2024. године, те приходе и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу с примјењивим оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине¹ и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)². Наше одговорности према ISSAI стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од Института у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију према ISSAI 130 – Етички кодекс и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

¹ Службени гласник БиХ, број 12/06

² Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквир професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквира (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Института је одговорно за састављање и фер презентацију финансијских извјештаја у складу с примјењивим оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за састављање и презентацију финансијских извјештаја који не садрже значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји.

Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије, у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени да обезбиједје основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- Стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- Оцјењујемо примјереност коришћених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- Оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

С руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези с ревизијом финансијских извјештаја Института за 2024. годину, обавили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Института за 2024. годину у складу су, у свим значајним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према овом стандарду су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Института у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију према ISSAI 130 – Етички кодекс и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједи основ за наше мишљење.

Скретање пажње³

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на следеће:

- *Правилник о унутрашњој организацији Института није усклађен са важећим одлукама Савјета министара БиХ (тачка 5. Извјештаја).*

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за састављање и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Института је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу с прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито коришћење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

³ Параграф којим ревизор скреће пажњу корисницима извјештаја на питања која су презентована или објелодањена у информацијама везаним за предмет ревизије, а која су, према ревизоровој професионалној просудби, јако важна за разумијевање таквих информација од стране корисника извјештаја; у ревизионој пракси овај параграф се назива још и 'истицање питања'.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације, у свим значајним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Института, према дефинисаним критеријумима, усклађено с релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 7.5.2025. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Твртковић, с. р.

ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Неџад Хајтић, с. р.

ЗАМЈЕНИЦА ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Неда Мочевић, с. р.

II РЕЗИМЕ ПРЕПОРУКА ДАТИХ ЗА 2024. ГОДИНУ

У Извјештају о обављеној финансијској ревизији за 2024. годину дате су четири препоруке (двје нове и двје поновљене⁴). Дате препоруке се односе на усклађеност.

У табели која слиједи приказан је резиме датих препорука, док су детаљни налази презентовани по процесима у оквиру појединачних тачака Извјештаја.

Табела 1. Резиме датих препорука за 2024. годину

Бр. преп.	Текст препоруке	Статус препоруке
1	Институт је дужан својим проактивним дјеловањем убрзати започете активности на усклађивању Правилника о унутрашњој организацији Института са одлукама Савјета министара БиХ.	П
2	Институт је дужан да права и обавезе уговорних страна дефинише прије реализације посла.	Н
3	Институт је дужан да приликом одобравања плаћеног одсуства запосленим поступа у складу са Законом о раду у институцијама БиХ.	Н
4	Институт треба у ситуацијама када се не може тачно и прецизно дефинисати потребна количина и обим уговора планирати закључење оквирног споразума.	П

Статус: Н-нова, П-поновљена

Осим наведеног, у Извјештају је обрађена и препорука чија је реализација, у 2024. години, оцијењена као реализација у току, а која ће и даље бити предмет праћења⁵.

III ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ РЕВИЗИЈИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) обавила је финансијску ревизију за 2024. годину која обухвата ревизију финансијских извјештаја Института и, у вези с истом, ревизију усклађености.

У Извјештају о обављеној финансијској ревизији Института за 2024. годину су, поред мишљења независног ревизора и резимеа датих препорука за 2024. годину, презентовани предмет и циљ ревизије, коришћени критеријуми, као и методе и поступци ревизије. Такође, оцијењена је реализација препорука из претходних извјештаја и презентовани су детаљни ревизорски налази и дате препоруке.

1. ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије су финансијски извјештаји Института за 2024. годину и усклађеност активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

⁴ Нереализоване препоруке из претходног периода су, након утврђеног чињеничног стања, поновљене.

⁵ Видјети табелу број 2 у тачки 4. Извјештаја

Циљ је да се изрази мишљење о томе јесу ли финансијски извјештаји поуздани и одражавају ли биланси у цијелости резултате пословања. Такође, циљ ревизије је процијенити примјењује ли руководство институције законе и прописе, и користи ли средства за одговарајуће намјене, те оцијенити финансијско управљање, систем интерних контрола и функцију интерне ревизије.

С обзиром на то да се ревизија обавља испитивањем на бази узорка и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, поједина значајна погрешна приказивања могу остати неоткривена.

2. КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ

Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијевају процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени с одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

Наиме, за обављање финансијске ревизије коришћени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2024. годину
- Закон о финансирању институција БиХ
 - Правилник о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
 - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
 - Инструкције о привременом финансирању институција БиХ за период јануар – март, април – јун и јул – септембар 2024. године
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о ревизији институција БиХ
- Закон о облигационим односима (дио који се односи на уговоре о дјелу)
- Закон о стандардизацији БиХ.

3. МЕТОДЕ И ПОСТУПЦИ РЕВИЗИЈЕ

Финансијска ревизија је проведена у складу с донесеним годишњим планом у двије фазе, односно обављањем претходне и завршне ревизије у периоду између октобра 2024. године и маја 2025. године. У складу с предметом финансијске ревизије и методологијом рада Канцеларије за ревизију која се базира на Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI), сагледана је презентована документација и информације о пословању Института, утврђена су подручја ризика и оцијењено је функционисање система интерних контрола по појединим процесима ради одређивања ревизионог

приступа. На бази узорка је извршен увид у књиговодствену документацију о насталим пословним догађајима евидентираним у пословним књигама Института. Испитана је досљедност примјене законских прописа, те правила, процедура и других интерних аката који су везани за финансијско пословање Института. Обављени су разговори с руководством Института и другим запосленицима у циљу прибављања образложења одговорних лица у вези с пословним догађајима који су били предметом ревизије.

4. ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

У претходним Извјештајима о обављеној финансијској ревизији Института Канцеларија за ревизију је дала препоруке у циљу отклањања уочених неправилности, недостатака и слабости.

Током обављања ревизије за 2024. годину оцијенили смо да је Институт од укупно седам претходно датих препорука реализовао двије, реализација једне препоруке је у току, двије препоруке није реализовао, а за двије препоруке оцјену реализације није могуће дати у ревидираном периоду.

У наредној табели приказан је преглед оцјене реализације претходно датих препорука.

Табела 2. Детаљан преглед оцјене реализације претходно датих препорука

Број преп.	Оцјена реализације препоруке из претходних извјештаја	Статус
1/2023	Институт је по добијању незадовољавајућег мишљења интерне ревизије за успостављање система финансијског управљања и контроле, покренуо активности на имплементацији овог процеса.	●
2/2023	У 2024. години није било захтјева за напредовање запослених у виши унутрашњи платни разред тако да препорука не може бити оцијењена у ревидираном периоду.	ⓘ
3/2023	Институт у 2024. години није проводио набавку службених возила тако да препорука не може бити оцијењена у ревидираном периоду.	ⓘ
4/2023	Институт је за поступак набавке роба чија цијена је промјењива у тендерској документацији предвидио одредбу промјењивости цијене.	✓
5/2023	Институт ни у 2024. години, у ситуацијама када се не може тачно и прецизно дефинисати потребна количина и обим уговора, није планирао закључење оквирног споразума, већ је закључивао уговоре о јавној набавци.	✗
1/2022	Нису окончане активности на изради и усклађивању правилника о унутрашњој организацији с Одлуком о принципима за утврђивање унутрашње организације органа управе БиХ и Одлуком о разврставању радних мјеста и критеријумима за опис послова радних мјеста у институцијама БиХ.	✗
4/2022	Институт је ангажман спољних сарадника путем уговора о дјелу вршио само у изнимним случајевима и за обављање конкретних послова.	✓

Статус: ✓ реализована препорука⁶, ● препорука чија је реализација у току⁷, ✗ нереализована препорука⁸, ⓘ препорука која није могла бити оцијењена у ревидираном периоду или није релевантна за даље праћење⁹.

⁶ Реализоване су активности наведене у препоруци.

⁷ У току је реализација активности те стога у овом Извјештају није дата нова препорука, али је дат опис стања и проведених активности.

⁸ Нису предузимане активности на реализацији препоруке те је стога у овом Извјештају поновљена препорука за предметни процес.

⁹ Препорука није могла бити оцијењена у овом циклусу ревизије, али ће бити оцијењена кад се за то стекну услови.

5. НАДЛЕЖНОСТ, ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ

Институт је самостална управна организација основана 2004. године¹⁰ као државна научно-стручна институција, надлежна у подручју стандардизације и у подручју оцјењивања усклађености. Институт предлаже стратегију стандардизације у Босни и Херцеговини, припрема и издаје босанскохерцеговачке стандарде, заступа и представља Босну и Херцеговину у међународним и другим међудржавним организацијама за стандардизацију, учествује у успостави и одржавању система сертификација и хомологизације у складу с европским моделом. Такође, заступа Босну и Херцеговину у европским и међународним организацијама за оцјењивање усклађености до формирања асоцијације испитних лабораторија и асоцијације калибрационих лабораторија и организује образовање из подручја оцјењивања усклађености.

Институтом руководи директор, који има замјеника, а именује их Савјет министара БиХ по претходно прибављеном мишљењу Агенције за државну службу БиХ. Мандат директора и замјеника директора траје пет године. Директор је именован у 2023. години¹¹. Савјет министара БиХ је на 58. сједници, одржаној 29.8.2024. године, због стицања услова за старосну пензију разријешио дужности замјеника директора, а именовao вршиоца дужности до окончања конкурсне процедуре, а најдуже до три мјесеца¹². С обзиром на то да конкурсна процедура није окончана, Рјешењем Савјета министара БиХ мандат вршиоца дужности је продужен на још три мјесеца. У коначници, по окончању конкурсне процедуре, Савјет министара БиХ је на 72. сједници, одржаној 4.3.2025. године, именовao замјеника директора на мандатни период од пет година.

У складу са Законом о стандардизацији БиХ, субјекат у подручју стандардизације је и Савјет за стандардизацију, који као стручно савјетодавно тијело дјелује у оквиру Института. Чланови Савјета за стандардизацију су истакнути стручњаци Босне и Херцеговине из различитих подручја из оба ентитета и именује их Савјет министара БиХ на приједлог Института. Мандат Савјета за стандардизацију је истекао 22.6.2021. године. Институт је припремио и Савјету министара БиХ упутио на усвајање Приједлог одлуке о именовању чланова Савјета за стандардизацију, међутим, до момента обављања завршне ревизије (март 2025. године) чланови нису именовани.

Унутрашња организација Института уређује се Правилником о унутрашњој организацији који доноси директор Института, уз сагласност Савјета министара БиХ. Правилником о унутрашњој организацији Института, који је донесен 2006. године, систематизована су 52 радна мјеста. На 31.12.2024. године Институт је запошљавао 37 лица.

Усвајањем Одлуке о принципима за утврђивање унутрашње организације органа управе БиХ¹³ и Одлуке о разврставању радних мјеста и критеријумима за опис послова радних мјеста у институцијама БиХ¹⁴ све институције Савјета министара БиХ су биле у обавези да до краја априла 2014. године ускладе правилнике о унутрашњој организацији с одредбама наведених одлука.

¹⁰ Закон о оснивању института, Службени гласник БиХ, број 44/04

¹¹ Службени гласник БиХ, број 45/23

¹² Службени гласник БиХ, број 63/24

¹³ Службени гласник БиХ, број 30/13

¹⁴ Службени гласник БиХ, бр.: 30/13, 67/15 и 51/18

Институт по овом питању претходних година није предузимао конкретне активности. По именовању директора усаглашена је нова организациона структура, извршена је категоризација службеничких и запосленичких радних мјеста те упућени дописи надлежним институцијама на давање мишљења. Министарству правде акт је упућен 27.2.2024. године, а Министарству финансија и трезора БиХ 5.3.2024. године. Анализирајући динамику провођења ове активности уочено је да је изостао проактиван приступ за окончање ових активности. Министарство правде БиХ своје Мишљење је дало у новембру¹⁵, у којем је констатовало да опис 16 радних мјеста није правилно састављен те приједлог описа послова вратио на поновно састављање. Поступајући по Мишљењу Министарства правде Институт је извршио корекцију и у марту 2025. године послао кориговани опис радних мјеста. Мишљења смо да Институт није адекватно усмјерио активности према усклађивању Правилника о унутрашњој организацији са важећим одлукама Савјета министара БиХ, јер је исувише времена прошло за реализацију предметне обавезе.

ПРЕПОРУКА 1

Институт је дужан својим проактивним дјеловањем убрзати започете активности на усклађивању Правилника о унутрашњој организацији Института са одлукама Савјета министара БиХ.

6. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Институт је одговоран за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Финансијско управљање и контрола:

Успостављање и развој система интерних контрола обавеза је свих институција БиХ. Закон о финансирању институција БиХ¹⁶ уређује област финансијског управљања и контроле. Овим законом финансијско управљање и контрола дефинисано је као свеобухватан систем политика, процедура и активности који успоставља и за који је одговоран руководилац институције. Систем финансијског управљања и контроле заснива се на управљању ризицима и пружа разумно увјеравање да ће циљеви институције бити остварени на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин. Институт још увијек није успоставио ефикасан систем финансијског управљања и контроле. Раније донесени документи потребни за успостављање система финансијског управљања и контроле (попис и мапе пословних процеса и процјена ризика) су више формални. У 2024. години није предузимао значајније активности на успостављању ефикасног система финансијског управљања и контроле и развоја истог. Донесено је само Упутство за управљање ризицима. У 2024. години надлежна Јединица интерне ревизије је обавила ревизију на тему Финансијско управљање и контрола и у децембру доставила Извјештај¹⁷ у којем је дато незадовољавајуће мишљење. По добијању Извјештаја интерне ревизије покренуте су активности на успостављању и унапређењу система финансијског управљања и контроле. У 2025. години именована је радна група

¹⁵ Акт број: 18.8-02-4-2041-1/24 од 22.11.2024. године

¹⁶ Службени гласник БиХ, бр.: 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13

¹⁷ Извјештај о обављеној интерној ревизији у Институту за 2024. годину, број: 04-07-4917/24 од 11.12.2024. године

за успостављање и развој финансијског управљања и контроле, као и радна група за праћење функционисања и развоја система, сачињен је Акциони план за успостављање система финансијског управљања и Мапа пословних процеса.

Институт је Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ¹⁸ доставио Годишњи извјештај о систему финансијског управљања и контроле за 2024. годину.

По питању успостављања и развоја система финансијског управљања и контроле дали смо препоруку у претходним периодима, те смо на основу претходно презентованог оцијенили да је реализација исте у току (ред. бр. 1 у Табели 2), а што ће бити предмет даљег праћења до окончања имплементације.

Функционисање система интерних контрола:

На основу проведене ревизије констатован је недостатак и слабост система интерних контрола у дијелу закључења уговора о дјелу. Увидом у ангажман спољних сарадника уочено је да се у појединим случајевима уговор о дјелу закључује ретроактивно, по обављеном послу. И поред чињенице да је ангажман спољних сарадника за услуге лекторисања вршен са листе изабраних кандидата, која је сачињена по обављеном јавном позиву, а ангажман експерта за израду стручног мишљења по основу Споразума о пословној сарадњи¹⁹, уговор о дјелу треба да се закључи прије ангажмана спољног сарадника. Уговор о дјелу се закључује у писаној форми и представља двострано обавезан уговор којим се наручилац посла обавезује да исплати одговарајућу накнаду за извршени посао, а извршилац посла да у корист наручиоца у дефинисаном року испуни договорени посао.

ПРЕПОРУКА 2

Институт је дужан да права и обавезе уговорних страна дефинише прије реализације посла.

7. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Институт је сачинио Годишњи финансијски извјештај за 2024. годину и доставио га надлежним органима и институцијама у складу с важећим прописима и у утврђеном року.

Анализом биљешки уз финансијске извјештаје констатовано је да су сачињени према Правилнику о финансијском извјештавању институција БиХ²⁰.

¹⁸ Наведена Јединица има обавезу сачињавати и Савјету министара БиХ достављати консолидовани годишњи извјештај о систему финансијског управљања и контроле у институцијама БиХ који садржи информације о степену успостављања, напретку, стању и активностима које су у извјештајном периоду реализоване у области развоја система интерних финансијских контрола, као и о плановима за будући развој система интерних финансијских контрола у институцијама БиХ.

¹⁹ Рјешењем директора формира се самостално стручно радно тијело Института – Комисија за испитивање и сертификавање противексплозијски заштићених уређаја (Ех комисија), чији чланови потписују споразум о пословној сарадњи.

²⁰ Службени гласник БиХ, број 25/15, 91/17 и 2/24

7.1. Преглед прихода и примитака

Укупно остварени приходи и примици по економским категоријама, у периоду од 1.1. до 31.12.2024. године, исказани су у износу од 138.365 КМ, што је за 111.635 КМ мање у односу на приходе и примитке планиране за 2024. годину.

Значајни приходи остварени су од пружања јавних услуга – властити приходи (133.271 КМ). Институт остварује приходе по основу продаје стандарда, стандардизационих докумената, посредовања у продаји међународних, европских и националних стандарда других земаља, издавања сертификата у Ех области те издавања потврда о идентичности са BAS стандардима.

Преглед прихода и примитака приказан је у Прилогу I Извјештаја.

7.2. Преглед расхода и издатака из буџета

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2024. годину²¹, Институту су одобрена средства у укупном износу од 1.866.000 КМ (текући издаци 1.817.000 КМ и капитални издаци 49.000 КМ)²². Такође, поменутим законом је одобрено 40 запослених у Институту.

Институт је извршио реструктурисање расхода буџета које је одобрило Министарство финансија и трезора БиХ. Реструктурисање расхода је извршено у укупном износу од 25.000 КМ.

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама, у периоду од 1.1. до 31.12.2024. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 1.780.133 КМ, што је за 85.867 КМ мање у односу на расположиви буџет за 2024. годину.

Вриједносно значајни расходи односе се на: бруто плате и накнаде из плата (1.365.358 КМ)²³, накнаде трошкова запослених (197.765 КМ), набавку опреме (55.946 КМ), путне трошкове (42.176 КМ) и уговорене и друге услуге (30.564 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Прилогу II Извјештаја.

У даљем тексту наводимо налазе ревизије који су уочени приликом обављања процеса ревизије.

7.2.1. Бруто плате

Ревизијом издатака у оквиру позиције бруто плата утврђене су сљедеће неправилности и недостаци:

²¹ Службени гласник БиХ, број 50/24

²² До усвајања буџета за 2024. годину, Институт је располагао средствима одобреним према појединачним Инструкцијама о привременом финансирању институција БиХ за период јануар – март 2024. године, број: 05-16-2-9002-1/23 од 28.12.2023. године, за период април – јун 2024. године, број: 05-02-2-2499-1/24 од 26.3.2024. године и период јул – септембар 2024. године, број: 05-02-2-4285-1/24 од 25.6.2024. године које је донио министар финансија и трезора Босне и Херцеговине.

²³ Просјечан број запослених у 2024. години за које су исплаћене бруто плате био је 37.

Плаћено одсуство: Законом о раду у институцијама БиХ²⁴ прописано је да запосленик има право на одсуство с рада уз накнаду плате до седам радних дана у једној календарској години – плаћено одсуство у случају: ступања у брак, порођаја супруге и теже болести или смрти члана ужег домаћинства и задовољавања вјерских, односно традицијских потреба или других случајева утврђених актом послодавца. Изузетно, послодавац је дужан да омогући запосленику одсуство до шест радних дана у једној календарској години, ради задовољавања његових вјерских, односно традицијских или других потреба, с тим да се одсуство од два дана користи уз накнаду плате – плаћено одсуство²⁵. Констатовали смо да је Институт својим запосленима одобравао коришћење до четири дана плаћеног одсуства годишње ради задовољења вјерских, односно традицијских потреба, а не два дана како је прописано законом.

ПРЕПОРУКА 3

Институт је дужан да приликом одобравања плаћеног одсуства запосленим поступа у складу са Законом о раду у институцијама БиХ.

7.3. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2024. године исказана су укупна средства у износу од 195.481 КМ. Укупне обавезе с изворима средстава исказане су у износу од 412.198 КМ.

Значајне ставке биланса стања односе се на неотписану вриједност сталних средстава (195.481 КМ), обавезе према запосленима (132.327 КМ) и краткорочна разграничења (46.999 КМ).

Биланс стања приказан је у Прилогу III Извјештаја.

8. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Институт је донио и објавио План јавних набавки за 2024. годину, како је прописано Законом о јавним набавкама Босне и Херцеговине. Према презентованим подацима²⁶, Институт је у 2024. години провео пет конкурентских поступака укупне вриједности 66.996 КМ, док је путем директних споразума извршио набавке роба и услуга у вриједности од 41.627 КМ.

У ревидираним поступцима јавних набавки нису уочени значајнији недостаци, осим за набавку горива.

Будући да је предмет јавне набавке гориво за које се тачно не зна план и динамика потреба током периода на који се односи набавка, сматрамо да Институт није правилно

²⁴ Члан 30. став (1) Закона о раду у институцијама БиХ, Службени гласник БиХ бр.: 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 и 93/17

²⁵ Министарство правде БиХ је дало мишљење у вези с примјеном члана 30. Закона о раду у институцијама БиХ, http://www.mpr.gov.ba/pristup_info/default.aspx?id=10111&langTag=sr-SP-Cyrl

²⁶ Подаци из достављених извјештаја из Информационог система е-набавке

поступио закључујући уговор, а не оквирни споразум за набавку горива. Упутством за припрему модела тендерске документације и понуда²⁷ дефинисано је да уговорни орган у тендерској документацији код уговора о јавној набавци одређује тачну количину предмета набавке, а код оквирног споразума тачну или оквирну количину предмета набавке.

ПРЕПОРУКА 4

Институт треба у ситуацијама када се не може тачно и прецизно дефинисати потребна количина и обим уговора планирати закључење оквирног споразума.

9. КОМЕНТАРИ ИНСТИТУТА НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА

Институт у остављеном року није доставио коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2024. годину, тако да овај Извјештај представља коначан извјештај без корекција у односу на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2024. годину.

Ревизију у Институту за 2024. годину обавили су: Наташа Павловић – вођа тима и Дарија Дандић – члан тима.

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

Наташа Павловић, с. р.

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију**

Нермин Хамзагић, с. р.

Број: 03-16-1-587/25

Прилози

Прилог I – Преглед прихода и примитака за 2024. годину

Прилог II – Преглед расхода буџета за 2024. годину

Прилог III – Биланс стања на 31.12.2024. године

²⁷ Службени гласник БиХ, број: 90/14 и 20/15

Преглед прихода и примитака за 2024. годину

ИНСТИТУТ ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Опис	Планирани износ у буџету	Измјене и допуне	Укупно планирани износ	Остварени износ	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Непорески приходи	250.000	0	250.000	138.365	55
Приходи од предузетничких активности и имовине и приходи од позитивних курсних разлика	0	0	0	0	
Накнаде и таксе и приходи од пружања јавних услуга	250.000	0	250.000	138.365	55
Новчане казне (непореске природе)	0	0	0	0	
2. Текући трансфери и донације	0	0	0	0	
Примљени текући трансфери од иностраних влада и међународних организација - донације из иностранства	0	0	0	0	
Примљени текући трансфери од осталих нивоа власти	0	0	0	0	
Домаће донације	0	0	0	0	
3. Капитални примици	0	0	0	0	
Капитални примици од продаје сталних средстава	0	0	0	0	
Примици од финансијске имовине	0	0	0	0	
Примици од дугорочног задуживања	0	0	0	0	
Примици од краткорочног задуживања	0	0	0	0	
4. Укупни приходи и примици (1+2+3)	250.000	0	250.000	138.365	55

Преглед расхода буџета за 2024. годину

ИНСТИТУТ ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Текући издаци	1.817.000	-17.000	1.800.000	1.714.186	95
Бруто плате и накнаде	1.410.000	-16.100	1.393.900	1.365.358	98
Накнаде трошкова запослених	212.000	0	212.000	197.765	93
Путни трошкови	55.000	0	55.000	42.176	77
Издаци телефонских и поштанских услуга	22.000	-2.500	19.500	16.828	86
Издаци за енергију и комуналне услуге	0	0	0	0	
Набавка материјала	26.000	0	26.000	19.947	77
Издаци за услуге превоза и горива	9.000	500	9.500	7.634	80
Унајмљивање имовине и опреме	6.000	-1.400	4.600	4.020	87
Издаци за текуће одржавање	25.000	2.500	27.500	25.692	93
Издаци за осигурање	5.000	0	5.000	4.202	84
Уговорене и друге посебне услуге	47.000	0	47.000	30.564	65
2. Капитални издаци	49.000	17.000	66.000	65.946	100
Набавка земљишта	0	0	0	0	
Набавка грађевина	0	0	0	0	
Набавка опреме	34.000	22.000	56.000	55.946	100
Набавка осталих сталних средстава	0	0	0	0	
Набавка сталних средстава у облику права	15.000	-5.000	10.000	10.000	100
3. Текући грантови	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Буџет-непосредна потрошња (1+2+3)	1.866.000	0	1.866.000	1.780.133	95
5. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Новчане донације	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Програми посебне наміјене	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Укупно (4+5+6+7)	1.866.000	0	1.866.000	1.780.133	95

Биланс стања на 31.12.2024. године

ИНСТИТУТ ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Опис	31.12.2024.	31.12.2023.	Проценат (2/3*100)
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	0	1.820	0
Новчана средства	0	0	100
Краткорочна потраживања	0	1.820	0
Краткорочни пласмани	0	0	
Интерни финансијски односи	0	0	
Залихе	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
2. Стална средства	195.481	209.391	93
Стална средства	1.116.170	1.078.720	103
Исправка вриједности	920.689	869.329	106
Неотписана вриједност сталних средстава	195.481	209.391	93
Дугорочни пласмани	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
УКУПНО АКТИВА (1+2)	195.481	211.211	93
3. Краткорочне обавезе и разграничења	216.717	185.060	117
Краткорочне текуће обавезе	37.392	35.683	105
Краткорочни кредити и зајмови	0	0	
Обавезе према запосленима	132.327	135.557	98
Интерни финансијски односи	0	0	
Краткорочна разграничења	46.999	13.820	340
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	195.481	209.391	93
Извори средстава	195.481	209.391	93
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	412.198	394.451	104

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.